

Ženské ledviny jsou třikrát ohroženější opakovanými záněty močových cest

Tisková zpráva

Teplice, 5. března 2018

Světový den ledvin 2018 upozorňuje na typicky ženská rizika ledvinového onemocnění. Specifikem závislým na pohlaví jsou především záněty močového měchýře, tzv. cystitidy, kterými ženy trpí mnohem častěji než muži. V roce 2016 například onemocnělo cystitidami podle údajů VZP takřka 400 tisíc pacientů, z toho 26 % mužů a téměř 74 % žen. Opakované cystitidy přitom mohou vést až k chronickému zánětu ledvin. V 10–15 % případů jsou tyto záněty dokonce zodpovědné za trvalé selhání ledvin a vedou k následné dialýze nebo transplantaci. Mezi pacientkami dialyzačního střediska B. Braun Avitum v Teplicích je i Tereza Bártová, která netrpěla žádným chronickým onemocněním, ale jejíž selhání ledvin bylo náhlé. Lékaři jí dávali při meningitidě 1% šanci na přežití. Nemoc ji připravila o ledviny, nohy i prsty na ruku, ale nevezala jí chuť žít. „*Psala mi pak řada lidí, i cizích, a někteří říkali, že by to na mém místě vzdali. To mně ale nikdy nenapadlo. Cesta se vždycky najde,*“ říká šestadvacetiletá Tereza.

NEJVYŠŠÍ VÝSKYT UROINFEKČÍ JE U ŽEN V REPRODUKČNÍM VĚKU A U GRAVIDNÍCH

V roce 2016 onemocnělo akutní nebo nespecifikovanou cystitidou dohromady 99.520 mužů a 285.216 žen z řad klientů VZP. Z celkového počtu 384.736 takto nemocných lidí připadá 25,86 % na muže a 74,14 % na ženy. Nejčastějšími původci těchto infekcí jsou přitom bakterie, z toho až v 75 % *Escherichia coli* vyskytující se běžně ve střevní mikroflóře. Onemocnění sužuje muže i ženy všech věkových kategorií. Ženy gravidní však v tomto ohledu vyžadují zvláštní pozornost. „*U těhotných žen jsou uroinfekce nejčastějším zánětem. Oproti zbylé populaci žen se u nich vyskytují dvakrát častěji. Pokud je gravidní žena pacientkou naší nefrologické poradny, vyšetřujeme ji preventivně třikrát častěji než obvykle. Kromě cystitidy bývají ženy v těhotenství postihovány také asymptomatickou bakteriurií, která bývá jednou z příčin předčasného porodu, nižší porodní hmotností, anémie nebo hypertenze matky,*“ ilustruje problematiku vedoucí lékař Dialyzačního střediska B. Braun Avitum Teplice MUDr. Petr Hartl. Navíc je předepsání antibiotik těhotné ženě poměrně problematické, obzvláště v prvním trimestru. „*Nedostatečně informované o vlivu antibiotik bývají mnohdy i kojící ženy. Za určitých okolností může být použití antibiotik proti zánětům močových cest dokonce velmi žádoucí, ale maminky od lékařů nedostanou relevantní informace. Zbytečně tak léčbu nezahájí nebo raději přestanou kojit. Dá se to přitom řešit,*“ dodává MUDr. Hartl.

STATEČNÁ TEREZA NACHÁZÍ CESTU TAM, KDE BY SE MNOZÍ ZTRATILI

Loni na jaře se Tereza Bártová chystala na státnice a trénovala na cyklistickou sezónu. Čtyři dny před zkouškami se jí ale život obrátil na rubu. Snad stres a vyčerpání. Udělalo se jí špatně, měla teplotu a bolela ji hlava. Co však původně vypadalo jako obyčejná chřipka, byla nebezpečná meningokoková meningitida, u nás méně zastoupený bakteriální kmen W135. Lékaři ji udržovali tři týdny v umělém spánku a dávali jí 1% šancí na přežití. Rodina u ní bděla a každý den na ni někdo mluvil, ač ona sama neví, nakolik je vnímala. A pak se probudila. „*Možná je dobře, že se mi při tom probouzení realita ještě nějakou dobu prolínala se snem a docházelo mi až postupně, co se*

všechno stalo," vzpomíná. Nefungovaly jí ledviny, v krku hadici na dýchání, která ji neumožňovala mluvit, nohy od kolen dolů pryč, na levé ruce chyběly dva prsty a na pravé čtyři. S okolím se dva měsíce pokoušela dorozumívat ovázanými rukama skrze ukazovací abecední tabulku. „*Můj bratr byl nejnadanější. Tomu stačila jen dvě písmena a hned věděl, co potřebuji. Často tohle propojení ale nenastalo vůbec a personál netušil, o co je prosím,*“ vzpomíná. Mezitím se naučila třeba psát jen pomocí palce a jednoho zbylého článku prstu a zaváže si s tím i tkaničky. A také bravurně chodí na protetických nohou, které přirovnává k chůzi na chůdách. „*Ted' mám hroznou radost, že mám nová karbonová chodidla. Jde to s nimi mnohem lépe,*“ komentuje vděčně. Vrhla se znovu do života a s vervou a vůlí nachází nové možnosti. „*Říkala jsem si, že když to nepůjde na normálním kole, pořídím si handbike,*“ říká. Sportovní duch někdejší fotbalistky, lyžařky, běžkyně a cyklistky přijímá jednu výzvu za druhou. Když už život některé dveře zavřel, Tereza nachází stále nové otevřené. „*Jasně že bych zase ráda chodila hodiny sama po lese i do prudkých kopců. Jsem taky vděčná za pomoc rodičům. Chtěla jsem si po škole původně najít vlastní bydlení a teď jsem ráda, že mohu být s nimi. Byla jsem zvyklá si také zařizovat věci autem, ale teď mě vozí rodina a přátelé. Ale už jsem zkoušela auto na ruční ovládání a je to úplně jednoduché. To půjde,*“ dodává. Nedávno obhájila diplomovou práci ve svém oboru – speciální pedagogice a znovu se učí na státnice. A dokonce už i na částečný úvazek pracuje v organizaci Cesta za snem. „*Poznala jsem za tu dobu řadu prima lidí. Když vidím, jak těžké to někdo má, tak si říkám, že mi celkem nic není,*“ usmívá se. Nejvíce jí ale na svobodě ubírají nefunkční ledviny. Dochází třikrát týdně na 4 hodiny na dialýzu do Teplic. „*Kazím jim tam věkový průměr,*“ říká ve svých 26 letech. Kdyby se někdy v budoucnu podařila transplantace, byl by to dárek nad dárky.

CHRONICKÉ ONEMOCNĚNÍ LEDVIN JE 8. NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINOU ÚMRTÍ U ŽEN

Světový den ledvin 2018 se zároveň solidarizuje se ženami ze zemí, kde je jim zdravotní péče oproti mužům fakticky hůře dostupná, a to jak v oblastech nefrologické péče, tak i v transplantační praxi. Chronické onemocnění ledvin postihuje na celém světě přibližně 195 milionů žen. V důsledku této nemoci umírá každoročně téměř 600 000 žen. Chronické onemocnění ledvin je tak celosvětově 8. nejčastější příčinou úmrtí u žen. Může se však rozvinout i u mužů, u kterých je předpoklad 12 %, oproti ženám, kde je 14 %. Dialýzou nebo transplantací je však léčeno méně žen než mužů. Světový den ledvin akcentuje každoročně minimálně jeden z aspektů, který se na rozvoji chronického ledvinového onemocnění podílí. Ve většině zemí se choroba týká více než desetin populace. Rizikovou skupinou jsou například kuřáci nebo lidé obézní. U pacientů s diabetem a kardiovaskulárními chorobami se chronické onemocnění ledvin vyskytuje v 50 % a více případech. Také platí, že výskyt onemocnění se zvyšuje s přibývajícím věkem. U osob starších 60 let je podíl nemocných již 20 % a v 70 letech a více pak 35 %. Nicméně většina nemocných zjistí, že má vážně poškozené ledviny často velmi pozdě, nežřídka při jejich terminálním selhání. Nemocné ledviny totiž nevarují většinou předem bolestí. O to více je zde důležité všeobecné povědomí o problematice. „*Problematika ledvinových onemocnění by si u nás i ve světě zasloužila více pozornosti, alespoň tolik co rakovina nebo kardiologie. Ohledně specifík chronických onemocnění ledvin u žen, ke kterým patří například lupusová nefritida, tu jde zejména o možnost a perspektivu těhotenství navzdory nemoci,*“ říká přednosta Kliniky nefrologie Všeobecné fakultní nemocnice v Praze a 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy prof. MUDr. Vladimír Tesař, DrSc., MBA.

PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ JE BEZBOLESTNÉ A TRVÁ 10 MINUT

Na Světový den ledvin 8.3.2018 se otevře všech 26 dialyzačních středisek a nefrologických ambulancí od 8 do 15 hodin, kam mohou zájemci bez objednání přijít a nechat si vyšetřit ledviny zdarma. Vyšetření trvá zhruba 10 minut a lékaři mimo vzorku moči a kapičky krve s pacientem proberou rizikové faktory. „*Užitečným nástrojem, který člověku napoví, zda by sám mohl či nemusel patřit do rizikové skupiny, je náš on-line test ledvinovakalkulacka.cz, kde je možné prevenci věnovat pár minut z pohodlí domova,*“ říká ředitel sítě dialyzačních středisek B. Braun Avitum CZ/SK MUDr. Martin Kunczek. Za posledních 7 let bylo na Světový den ledvin vyšetřeno jen

v ambulancích B. Braun Avitum v České republice okolo 16 tisíc lidí a zhruba 18 % z nich bylo posláno na další vyšetření. Chronické ledvinové onemocnění patří mezi ta komplexní a je v přímém vztahu s civilizačními onemocněními jako je vysoký krevní tlak, cukrovka II. typu nebo ateroskleróza. Ty se na ledvinové nedostatečnosti významně podílejí nebo jsou její příčinou. Právě tyto nemoci jsou však dobře ovlivnitelné zdravou životosprávou. Tedy nekouřit, vyvarovat se nadváhy, mít trochu pohybu, kvalitně jíst a pít a dodržovat pitný režim, kdy voda je nejlepším nápojem. Dále se doporučuje pít alkohol s rozumem, hlídat si ukazatele civilizačních onemocnění – tlak, cukr a cholesterol, nenadužívat léky a předcházet infekčním onemocněním. A pokud už nastanou, rozhodně je nepřecházet. Světový den ledvin podporuje i olympionik a devítinásobný mistr České republiky v badmintonu Petr Koukal. Na tiskové konferenci v Praze se sám nechá vyšetřit a přivede i svou maminku. *„Zvyšování povědomí o skrytých rizicích zákeřných chorob se věnuji systematicky. Sám jsem se musel nečekaně uprostřed sportovní kariéry utkat s rakovinou. Nic netuše jsem jednoho dne odpoledne zašel na preventivní prohlídku, během níž mi diagnostikovali rakovinu varlat. A hned druhý den ráno mě operovali. Byl to pořádný náraz. O poškozovaných ledvinách lidé také často nic netuší, když je to nebolí. A najednou je pozdě. Je dobré jim to minimálně jednou ročně připomenout,“* říká Petr Koukal.

Více o B. Braun

Koncern B. Braun působí na celosvětovém trhu přes 175 let a dnes patří k největším výrobcům zdravotnických produktů na světě. Hlavní sídlo je v německém Melsungenu, pobočky má v 63 zemích světa. Skupinu B. Braun CZ/SK tvoří B. Braun Medical (dodavatel zdravotnických prostředků), B. Braun Avitum (provozovatel dialyzačních středisek 23 v ČR, 16 na Slovensku, odborných ambulancí a domovů pro seniory se zdravotním postižením) a Aesculap Akademie (mezinárodní vzdělávací instituce). Skupina B. Braun v České a Slovenské republice působí od roku 1993 a zaměstnává více než 800 lidí. Charitativní projekt B. Braun pro život podporuje vybrané neziskové organizace i jednotlivce. Patronem projektu je český paralympionik David Drahonínský.

Kontakt na Skupinu B. Braun CZ/SK

Tomáš Carba | mediální zástupce

Tel. +420- 602 315 015 | tomas.carba@jdc.cz